

Valsts augu
aizsardzības dienests

AGROĶĪMIJAS DEPARTAMENTS

Skaidrīte Rulle

Agroķīmijas departamenta direktore

NVO, 14.02.2023

Agroķīmijas departamenta kompetences

- Mēslošanas līdzekļu (ML) aprites uzraudzība un kontrole

- ML lietošanas kontrole

likuma Par piesārņojumu ietvaros

- Augsnes agroķīmiskā izpēte (AAI)

- Augsnes analīzes

ML aprites un uzraudzība un kontrole

- Reģistrācija - 80
- Atļauju izsniegšana - 23
- EK mēslošanas līdzekļu uzskaitē - 168
- ES mēslošanas līdzeklis ar CE norādi 23
- Savstarpējā atzīšana (paziņošana) - 73

2022. gads	Kopā	367
------------	------	-----

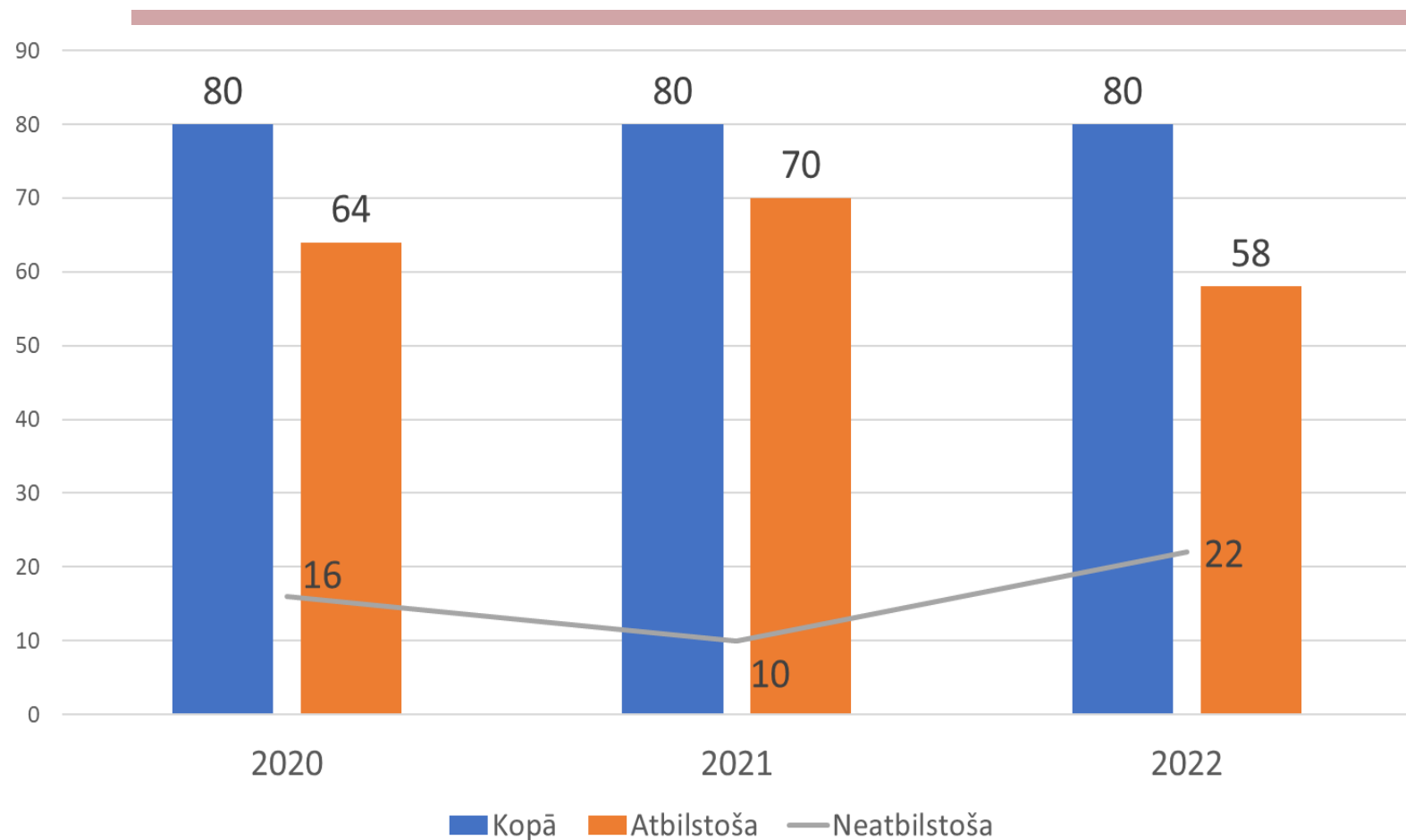
- Mēslošanas līdzekļa (ML) un substrāta (SB) izvērtēšana izmantošanai bioloģiskajā lauksaimniecībā (mēslošanas līdzekļa vai substrāta atbilstību [regulas 2021/1165](#) II pielikumā noteiktajām prasībām (līdz 15.01.2022 – regulas 889/2008 I pielikuma prasībām) – 17

- Aprītē esošo ML un SB kvalitātes uzraudzība – 80 ML un SB

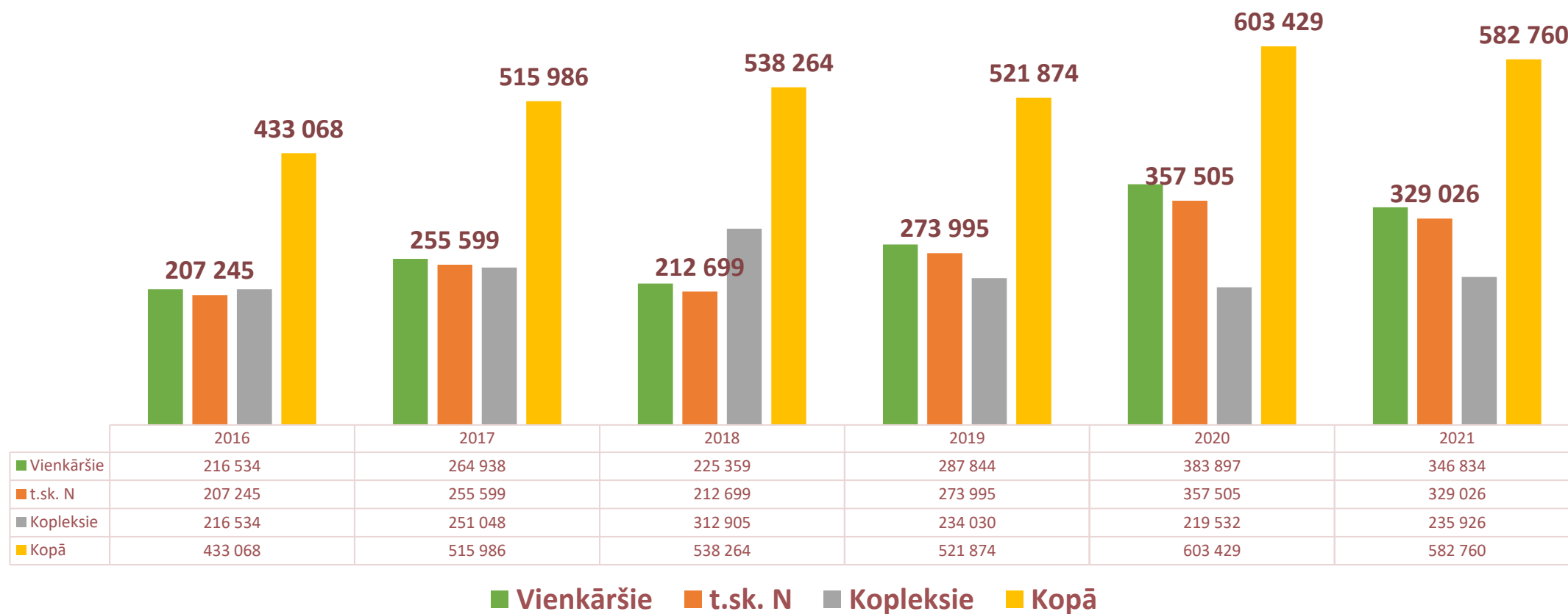
ML kvalitātes uzraudzība

pārbaudīto ML un SB skaits

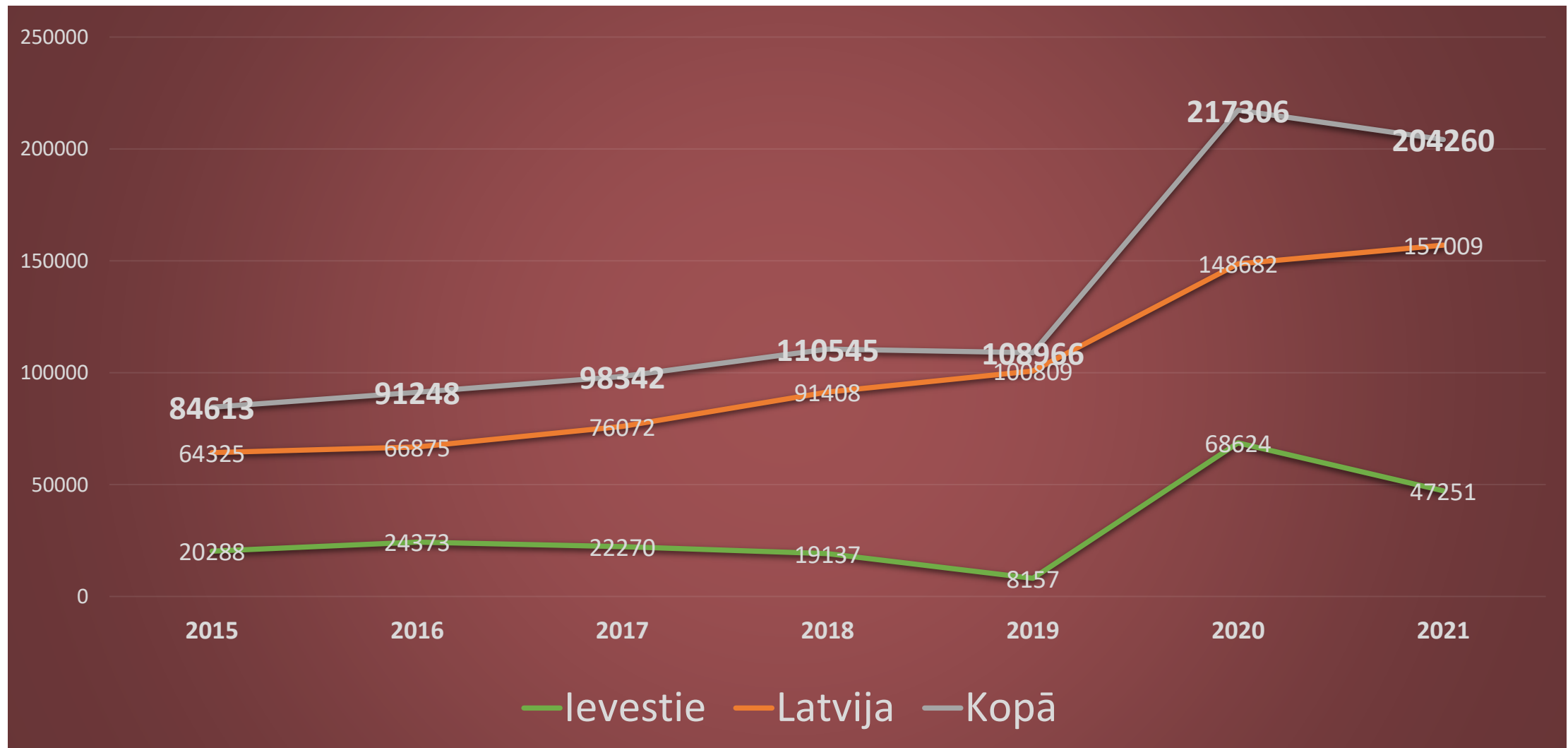

Minerālmēslu aprite (t)

saskaņā ar ML ievedēju un ražotāju sniegto informāciju

Kaļķošanas materiālu aprite (t)

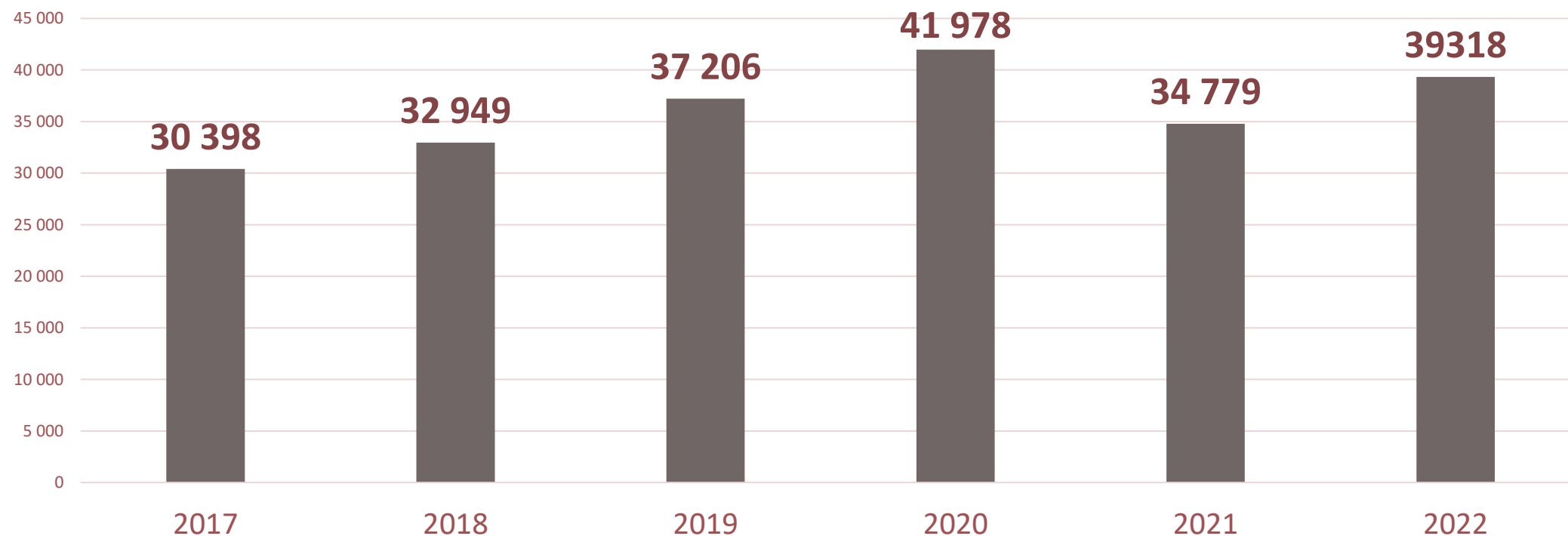
ML lietošanas uzraudzība

- MK 23.12.2014 noteikumi Nr.834 «[Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma](#)»

Izdoti saskaņā ar likumu Par piesārņojumu

- ĪJT savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību ietvaros pie LAD klientiem – 81/3 būtiski pārkāpumi jeb 3,5% (2021. gadā – būtiski pārkāpumi nav konstatēti)
- Pamatojoties uz iedzīvotāju sūdzībām – 22/ 6 būtiski pārkāpumi jeb 27 % (2021. gadā – 8 % no pārbaudēm)
- Plānotās pārbaudes visā Latvijas teritorijā saimniecībās, kas atlasītas pēc riska kritērijiem, ņemot vērā lauksaimniecības dzīvnieku skaitu – 70/ būtiski pārkāpumi nav konstatēti (2021. gadā divi būtiski pārkāpumi jeb 3%)

Augšņu agroķīmiskā izpēte

AAI no apstrādātās

LIZ, %

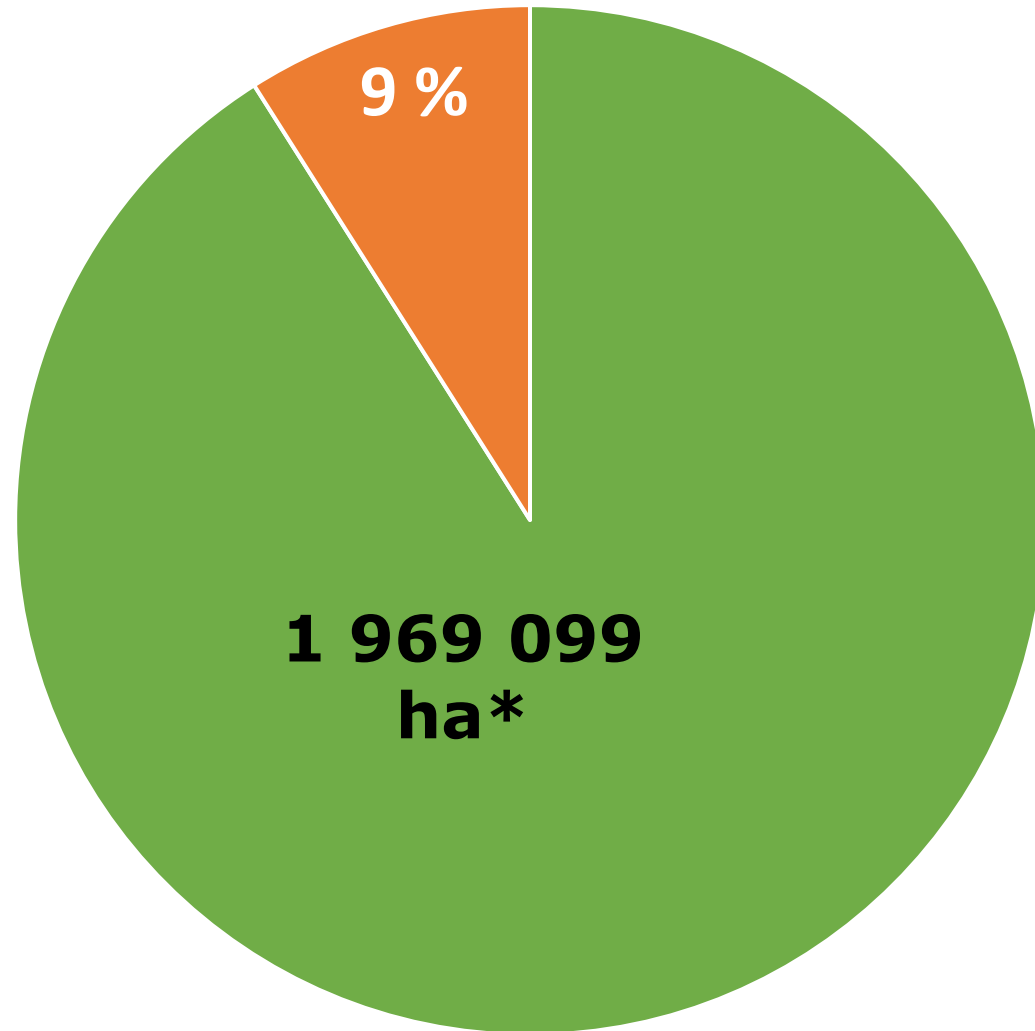
2018. - 2022.gads

* CSP 2020.gada dati

186 230 ha

9 %

1 969 099
ha*

GALVENIE AUGSNES AGROĶĪMISKO ĪPAŠĪBU RĀDĪTĀJI

1. **Organiskā viela**
2. **Fosfora un kālija nodrošinājums**
3. **Augsnes reakcija**

Augsnes agroķīmisko īpašību rādītāju izmaiņas pētītajā LIZ, %

Rādītājs	2010.- 2015.gads	2016.- 2020.gads
Kaļķojamās platības	29	41
<i>t.sk., pamatkaļķošana</i>	16	27
Nepietiekošs OV saturš	27	12
Zems, ļoti zems P2O5	32	41
Zems, ļoti zems K2O	13	22

Augšnes agroķīmisko īpašību rādītāji pētītajā LIZ

2022. gadā, %

Rādītājs	Latvija	Kurzeme	Zemgale	Rīga	Vidzeme	Latgale
	39 315 ha	7 523 ha	18 213 ha	6 283 ha	4 493 ha	2 802 ha
Kaļķojamās platības	39	54	20	52	63	58
<i>t.sk. Pamatkaļķošana</i>	27	38	12	34	51	43
Nepietiekošs OV saturs	9	16	5	8	10	17
Zems, ļ. zems P ₂ O ₅	39	56	26	40	49	54
Zems, ļ. zems K ₂ O	23	34	10	36	32	31

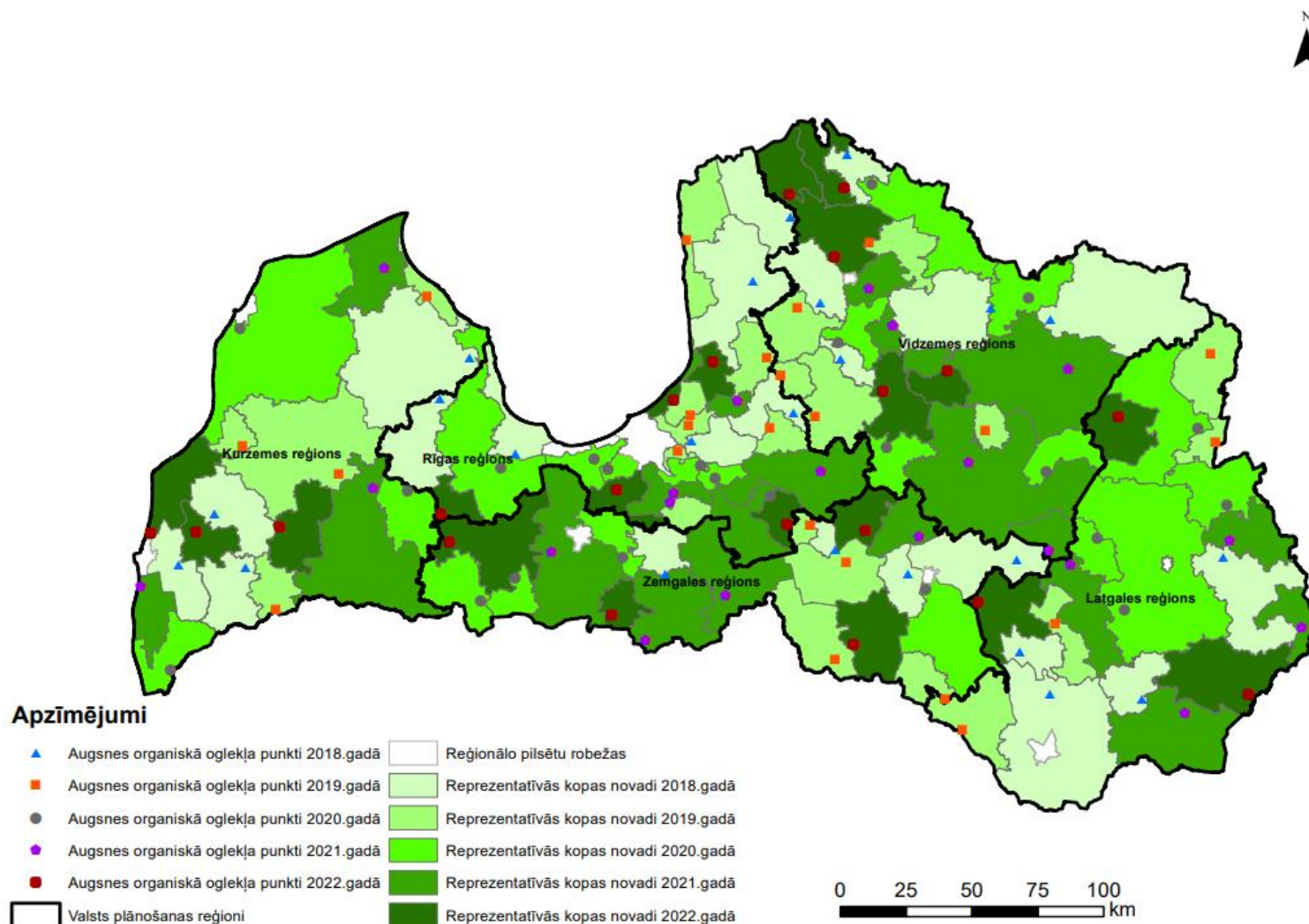
Reprezentatīva saimniecību izlases kopa

saimniecību atlase – pēc saimniekošanas sistēmas un specializācijas

- ✓ 2018. - 2022. gadam pirmais cikls
- ✓ Katru gadu 5 000 ha
- ✓ Kopā reprezentatīvā kopā 25000 ha

Iespēja spriest par agroķīmisko
īpašību rādītāju izmaiņām, atkarībā no
saimniekošanas sistēmas -
bioloģiska vai integrēta

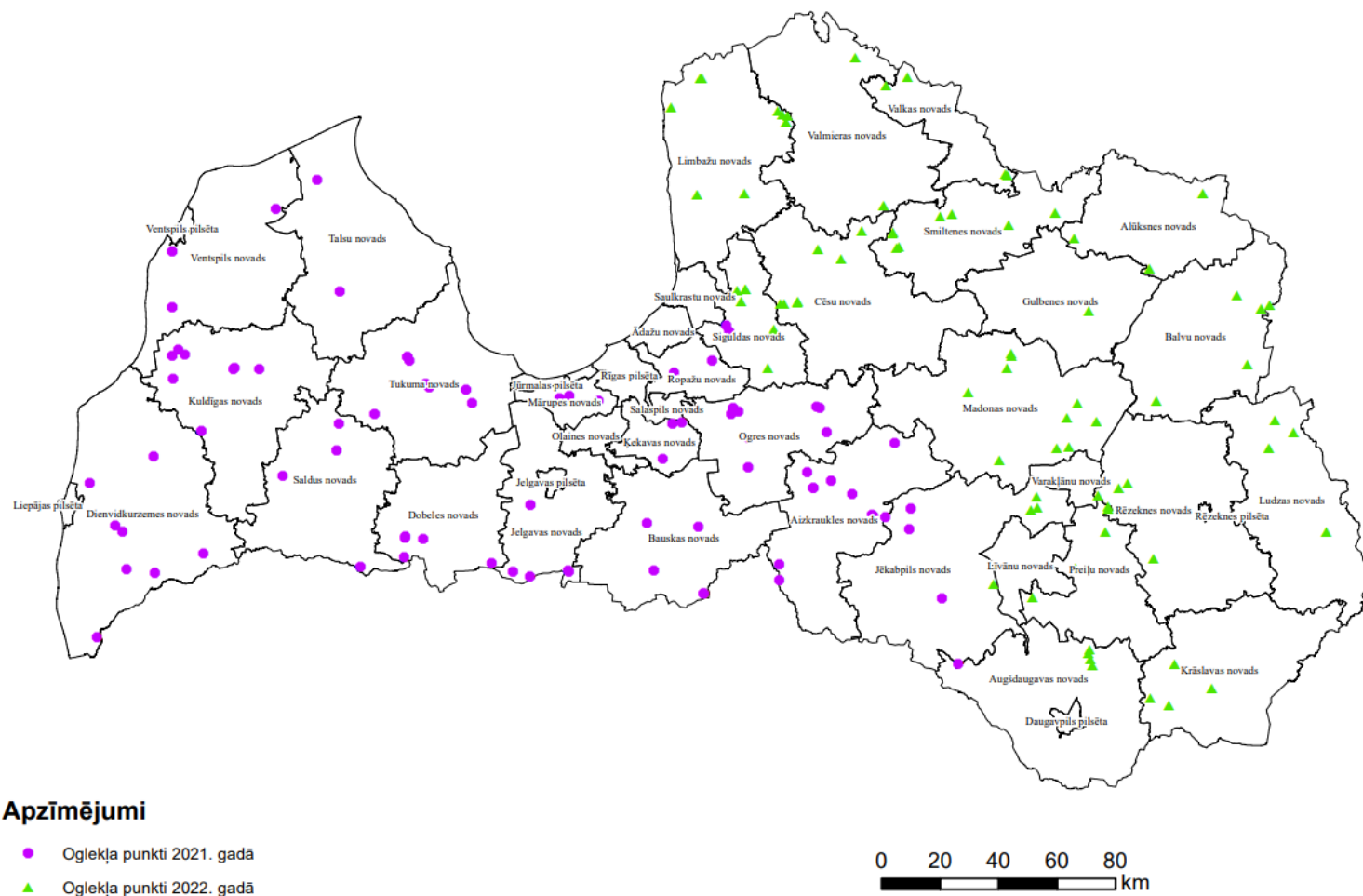
Norvēģijas finanšu instrumenta projekts
“Ilgtspējīgas augsnes resursu pārvaldības
uzlabošana lauksaimniecībā” *E2SOILAGRI*

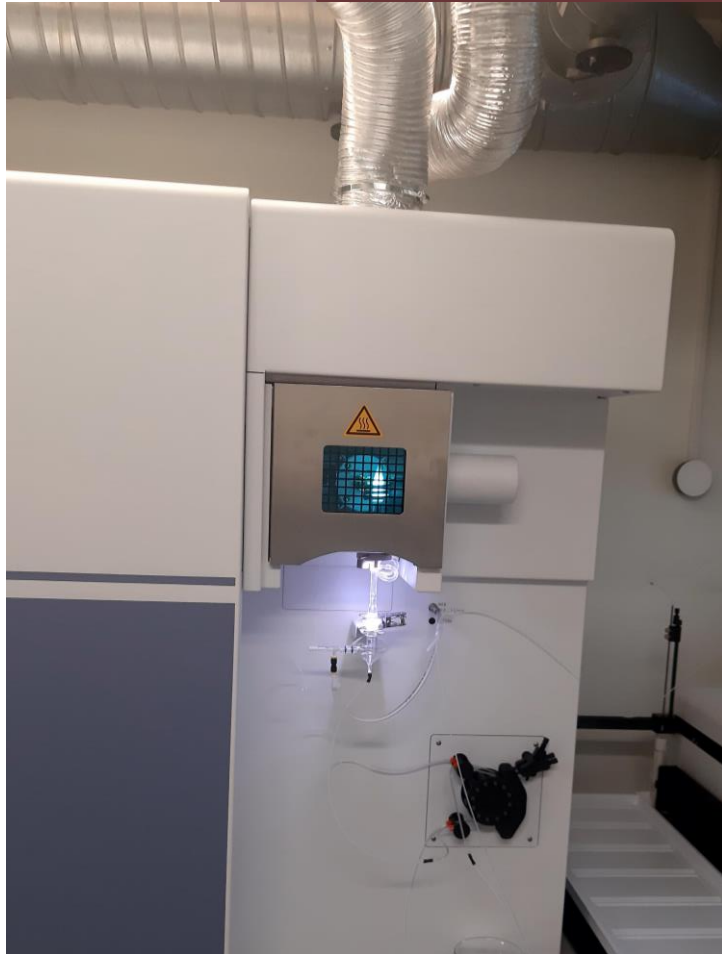
- Noslēgti **127** sadarbības līgumi ar LIZ īpašniekiem vai valdītājiem
- Ierīkoti **160** monitoringa punkti (2021. gadā 80 un 2022. gadā 80 punkti)
- Paņemti **2400** augsnes paraugi fizikāli ķīmiskajai testēšanai (trīs slāņi, pieci atkārtojumi)

Oglekļa monitoringa tīkla punktu ierīkošanas vietas 2021. un 2022. gadā

*punktu atlases pēc
augšnes raksturojuma*

Agroķīmijas laboratorija

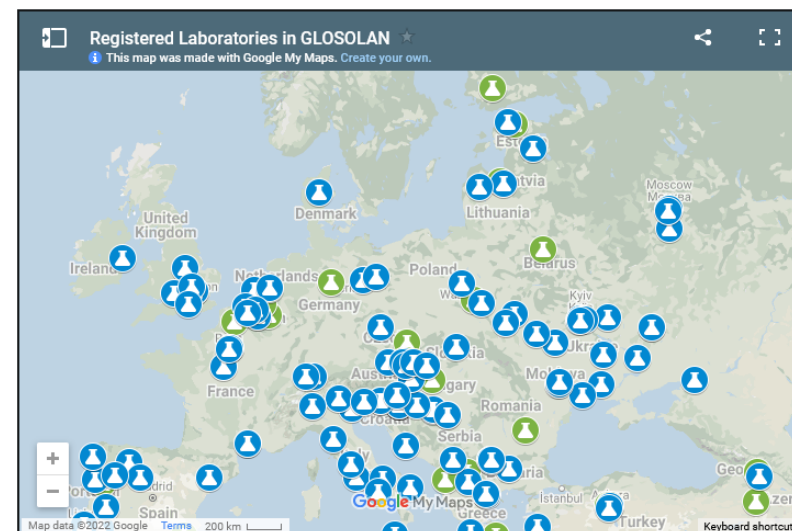

- No 2022. gada neveic mēslošanas līdzekļu un substrātu testēšanu
- 2023. gadā uzsāks lietot jaunas metodes un iekārtu (ICP-OES), vienlaikus nodrošinot rezultātu salīdzināmību ar līdz šim izsniegtajiem rezultātiem
- Izstrādāti "Augšņu references laboratorijas funkciju īstenošanas noteikumi"
- Mērķis - Papildināt laboratorijas piedāvāto pakalpojumu klāstu ar jaunām metodēm (granulometriskā sastāva grupas, elektrovadītspēja)

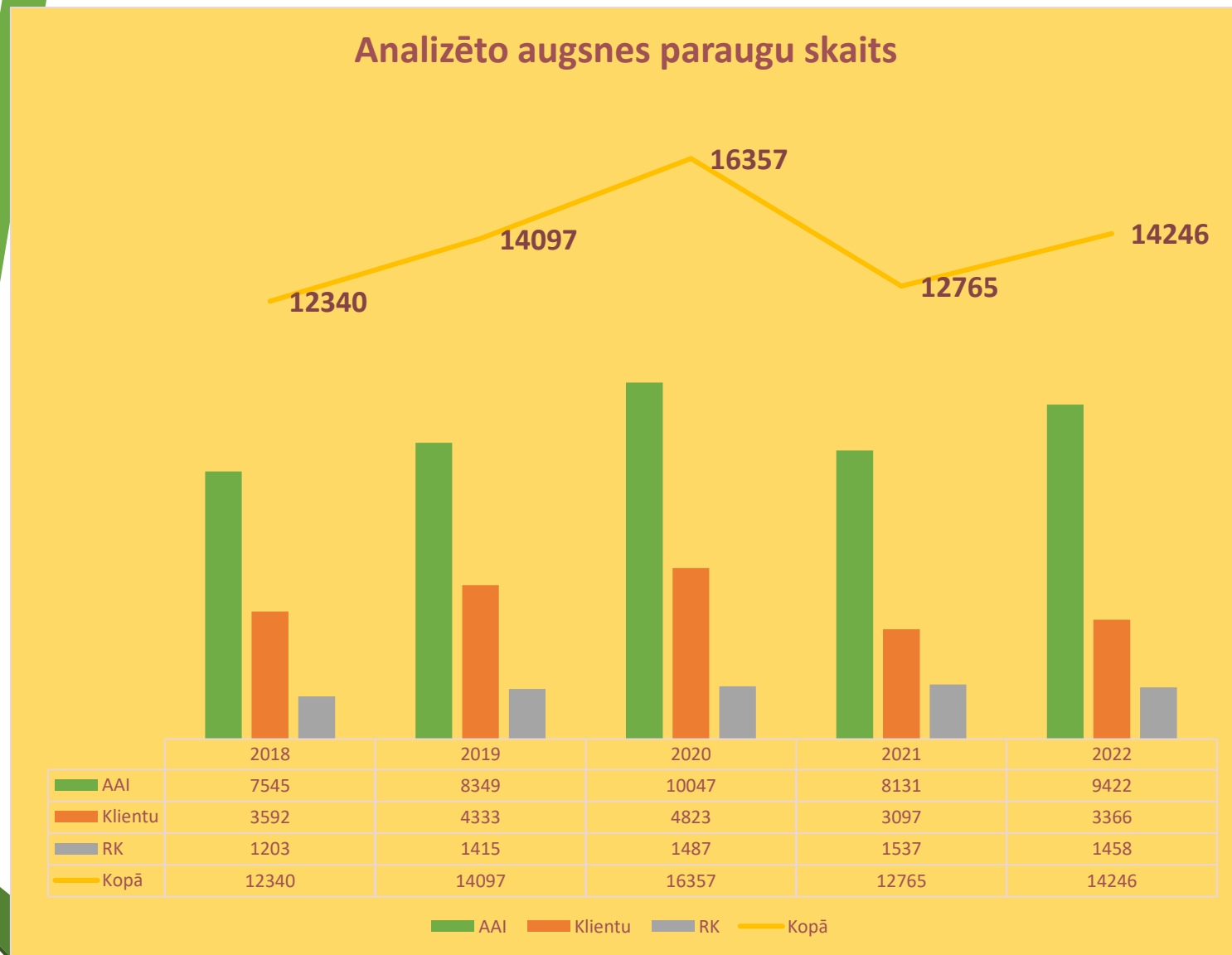

- Laboratorija ir GLOSOLAN un EUROSOLAN dalībniece.
- GLOSOLAN ir augšņu laboratoriju tīkls ar vairāk kā **800 laboratorijām** visā pasaulē. EUROSOLAN ir šī tīkla Eiropas daļa.
- Tīklu mērķis ir celt laboratoriju kompetenci un izstrādāt harmonizētas augsnes analīzes metodes.

<https://www.fao.org/global-soil-partnership/glosolan/en/>

Agroķīmijas laboratorija

PALDIES PAR
UZMANĪBU!

